

ET TELT DER BLÆSTE OMKULD

Klokken er fire fredag morgen før festugen 1985, og telefonen kimer: »Teltet flyver nu!« Teltet er den 400-personers store ramme om den kommende uges teaterfestival, *Et Andet Amerika*, og den bedring i stormen, som vi havde forudset ved to-tiden om natten, er udeblevet. I al hast bliver der ringet til en masse mennesker, og ved at holde i telt-dug og spænde bardunerne op lykkes det at bevare teltet, så teknikerne med to dages forsinkelse fredag eftermiddag kan begynde at sætte lys og lyd op i teltet til den kommende dags teaterfestival.

Året før, da vi startede med at lave teltteaterfestival, var problemet dagen før festivalens start, at vi ikke kunne bruge den scene, som var blevet leveret, og fra tidligt lørdag morgen begyndte teknikere og frivillige at konstruere en ny scene af gamle brædder fra den nærmeste genbrugsforretning. I sidste øjeblik var den sømmet sammen og bar over 30 forestillinger i ugens løb.

Præsentationen af alternativt teater i festugen nåede disse år nogle foreløbige højder.

På den gamle fattighusgrund på Vester Allé-bakken stod to år i træk to telte, der tilsammen dannede ramme om teatertertelt og restauration. Fra den tidlige morgen og til et stykke ud på natten blev der her spillet teater og natcabaret.

Som det fremgår af starten, var det absolut ikke uden problemer at lave disse festivaler. Ikke alene havde vi alle de problemer, vi selv lavede, da ingen af os havde erfaringer med at styre så store pro-

jekter, men når vejrguderne oven i købet truede med at ødelægge det hele med regn og storm, når politiet skulle bearbejdes over flere dage, før de gav tilladelse til et større gadeteater, eller når en rådmand nægtede os at benytte Rådhuset til samme forestilling, blev vi trodsige og nægtede at give op.

Mange nætter sad vi i skurvognene, når de sidste publikummer var gået hjem, grædefærdige af træthed, og forsøgte at forudsige den følgende dags problemer. Altid fandt vi løsninger og kræfter til endnu en dag, selv om det i dag, år efter, er en gåde at forklare, hvor de kræfter kom fra.

Måske var belønningen klapsalverne fra et fyldt telt, der bekræftede, at publi-

Teater i Teltet, 1984.

BENT BLINDBÆK,

født 1951,

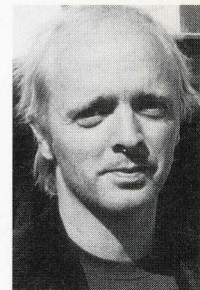
startede i 1979 Århus

Teater Akademi, og var i

1984 og 1985 initiativ-

tager til to teaterfestivaler

under Århus Festuge.

1

1 Teknikere, Teater i Telter, 1984.
2 Jordcirkus »Animal Farm«, 1984.

2

FOTOS: JAN RÜSZ

3

kum var glade for de grupper, der optrådte, og for de rammer, vi satte om dem.

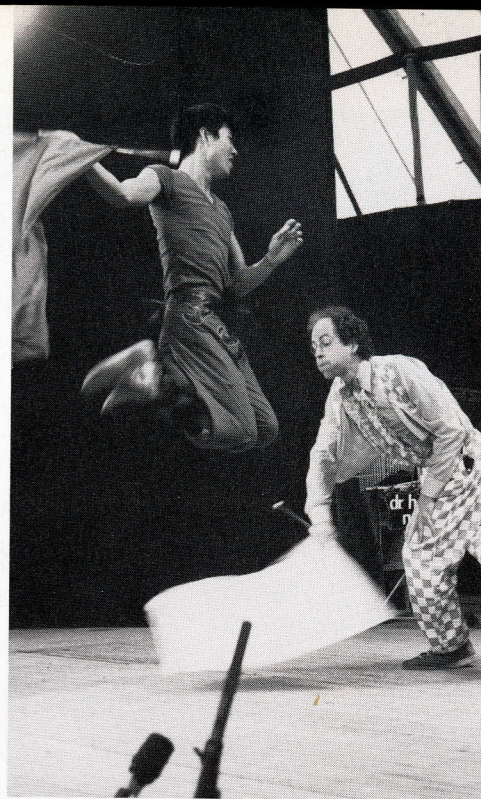
Over 100 frivillige var involveret i udviklingen af disse festivaler. De ydede en kæmpeindsats, og uden denne lokale entusiasme kunne det aldrig have ladet sig gøre. Deres honorar bestod af et måltid mad og et par fribilletter, for aflønning ville have været helt umulig med de støttemuligheder, der var til stede. Selv om vi år efter år under skiftende generalsekretærer tiggede penge om kap med mange andre arrangører, fik vi kun lige nok til, at vi med en meget optimistisk budgetlægning fik os regnet frem til, at det nok skulle gå.

Og hvorfor denne store indsats?

Op gennem 80'erne havde Århus Te-

ater Akademi hvert år præsenteret nogle udenlandske, nyere teatergrupper. De store, etablerede kulturinstitutioner, der jo fra festugens start skulle danne basis, havde ud over nogle sporadiske engagementer ikke vist interesse for at ofre en indsats på dette område.

I disse år var der en meget stor eksplosion af nye teatergrupper over hele Europa. Interessen ude omkring var stor, og mange teaterfestivaler dannede en baggrund for deres eksistens. I Danmark var der Fools-festivaler i København, så langsomt opstod ideen om en større teaterfestival som en del af Århus Festuge. På den måde håbede vi, at vi kunne være med til at give inspiration til det meget blomstrende teaterliv, der spirede frem

4

3 *Johnny Melville og The International*
»It ain't got a Meaning if It ain't got that
Swing, 1984.

4 *Dr. Hot & Neon, 1984.*

overalt i Århus. Gennem festivalernes Natcabareter fik disse lokale grupper også mulighed for at stå på scenen sammen med de udenlandske grupper, og derved få et stort publikum.

Og medlemmer fra grupperne udgjorde en stor del af de mange frivillige aktivister.

På den måde blev festivalerne internationale begivenheder samtidig med, at de knyttede sig meget tæt til det lokale teaterliv.

Men efter 1985 var det slut. Dette år havde festivalen et tema, der koncentrerede sig om at præsentere ti nyere amerikanske teatergrupper. Et større projekt, der kun kunne lade sig gøre ved et tæt samar-

bejde med andre festivaler samtidigt i Oslo, Stockholm og Hamburg.

Århus Festuge nåede i 1985 nye højder i antallet af arrangementer og vi måtte sande, at publikum ikke er en ubegrænset størrelse. Selv om mange lagde vejen omkring vore telte, var de ikke nok til at få regnskabet til at hænge sammen. Som en lille kulturinstitution måtte ÅTA vælge at stoppe legen, hvis ikke deltagelsen i Århus Festuge skulle bremse alle øvrige aktiviteter.

Og det er måske et af festugens problemer - at det er et frit marked, hvor festugen med sine ret begrænsede midler alligevel kan sætte mange arrangementer i gang, og hvor det så er op til de enkelte at konkurrere med hinanden om publi-

kums gunst. Det betyder, at de, der vælger det sikre, har den bedste udgangsposition, og at andre kommer til kort, når antallet af sæder ved arrangementerne er større end publikumsantallet. Så nytter det ikke, at flere hundrede mennesker arbejder gratis døgnet rundt. Risikoen bliver for stor, og et spændende lokalprojekt må stoppe.

Det har ikke betydet, at Århus Festuge ikke mere præsenterer spændende nye teatergrupper fra det store udland - nu er det bare festugen selv, der arrangerer og konkurrerer med alle de andre. Så på den måde har »Teater i Teltet« alligevel været med til at sætte sit præg på festugens udvikling.

A lot of nights we were sitting in the stage workers' shelter after the last of the audience had left. We were on the verge of tears with exhaustion, trying to predict the problems that would occur the following day. We would always find new solutions and the strength to go through another day. Even now, years later, I cannot imagine from where we got that strength, recalls Bent Blindbæk, founder of the Århus Theatre Academy and originator of »Theatre in The Tent«, an alternative festival during the 1984 and 85 Århus Festivals.

- We experienced the truth of the fact, that the audience in Århus is not unlimited, and as a small alternative institution the Århus Theatre Academy had to put an end to its participation in the festival for economical reasons - even though many people were working for nothing day and night. The presentation of alternative theatre in the Århus Festival reached a hitherto unknown level in those days, and since then the festival itself has started to introduce exciting, new international groups. I think we left our mark.